

marca t. l. Prošnje, ki so se vložile še le pozneje, se ne bodo jemale v pretres.

Kmet. podružnica Maribor in okoliš zopet o-
pozarja na že naznanjeno važno zborovanje 6. junija
ob 9. uri v prostorih okrajnega zastopa. Pri tej pri-
liki opomni one ude, ki po gadičo se niso prišli, naj
jo čimprej odnesejo, in naznanja, da je pri g. Zieg-
lerju se dobiti vinogradnega žvepla.

Proti ušem po listju vrtnih rož in drugih rast-
lin. Da je ta mrčes sino, škodljiv rastlinam, ker jim
pije sok in se strašno hitro množi, je znano vrtnar-
jem in prijateljem raznih cvetlic, ki pa tudi vedo, da
se priporoča proti tem mrčesu mnogo pripomočkov,
ki nič ne pomagajo. Sledeče sredstvo je zanesljivo:
Mršiva rba naj se pusti v skledi vode toliko časa,
da voda prav zelo smrdi. S to vodo naj se poskropi
ušiva rastlina. Če se to par dni zaporedoma stori,
se pomori mrčes brez škode za rastlino. Treba pa je
seveda nestr tako poskropljeno rastlino ven na zrak,
da smrad izgine.

Angleška konzumna društva so se v vojni jako
lepo razvila. Angleške in škotske velenakupovalne
zadruga združenih konzumnih društev so imele veli-
kanski promet. Angleška velenakupovalna zadruga
je pridobivala tretjino prodanega blaga iz svojih la-
stnih podjetij. Ta velenakupovalna zadruga je med
vojno zvišala svoj akcijski kapital od 3 milijone na
5 in pol milijonov funtov sterlingov (funt sterling
pred vojno krog 25 kron) ter uporabila svoja denar-
na sredstva za povečanje svojih podjetij, ki jih ima
v mnogih krajih. Tako ima poljedelska podjetja (se-
daj 12.800 ha), velika skladišča za surovo maslo in
jajca, mlekarne, plantaže za pridelovanje čaja, svoje
ladje, tovarne za prepečenec (cvrbak), konzerve, mi-
lo, cigare, margarin, flanel, plenice, čopiče, belo
pločevino, barve in lake, mlino za krušno moko, tis-
karne, premogovnike, predilnice za volno, tkalnice,
železne rudnike. Pri angleških in škotskih velenaku-
povalnih združenjih je bilo koncem leta 1917 včlanje-
nih 1478 društev z okoli 4 milijoni članov. Leta 1917
so prodala za 225 milijonov raznovrstnega blaga. V
svojih podjetjih je zaposlovala 178.500 delavcev ter
jim izplačala 12 milijonov 97 tisoč funtov sterlingov
plače.

Dekliški tabor na Brinjevi gori.

Dne 20. junija t. l. bo na Brinjevi gori pri Kon-
jicah velik dekliški in ženski tabor za vso konjiško
dekanijo.

Sporod:

1. Ob 10. uri v cerkvi pridiga in slovesna sv.
maša.
2. Po sv. maši tabor zunaj cerkve. Nastopajo
dekleta govornice in č. g. Marko Krajnc.
3. Po taboru slovesne večernice in sklepni go-
vor. Govori č. g. M. Krajnc.

Dekleta, žene! Po prizadevanju naših poslan-
cev ste dobile volilno pravico. S tem so se vam od-
prla vrata v javno življenje. Bolj ko kedaj prej je
treba, da ste krepko in trdno organizirane! Zato se
v kar najboljšem številu udeležite tabora, ki bo o-
tvoril letošnje dekliške in ženske shode!

Tedenske novice.

Knez Hugon Windischgrätz je dne 15. t. m. na
svoji graščini na Planini na Kranjskem umrl v sta-
rosti 65 let. Umrl je bil tudi lastnik ogromnih pose-
stev na Slovenskem Stajerskem.

Politična zborovanja zopet dovoljena. Znotraj-
ni minister je zopet dovolil politična zborovanja v
Hrvatski in Sloveniji.

Zadnji „Kmetijski list“ napoveduje čiščenje svo-
je stranke, ker je v njej preveč bivših stajercijancev
dunajskih romarjev in nemškutarjev. Zagotavljamo
Samostojno, ako bo pometla vse narodno sumljive in
državi nevarne elemente, potem bo ostalo od Samo-
stojne le še ime „Samostojna“.

Največja srbska stranka o Slovenski ljudski
stranki. „Samouprava“, glasilo radikalne, najmočnej-
še srbske stranke, piše med drugim o naši stranki
sledede: Slovenska ljudska stranka je največja in po-
polnoma ustaljena politična organizacija med Slove-
ni. Med tem ko je druga slovenska stranka, stranka
naprednjakov (sedanji demokrati), stranka brez po-
zitivnega programa, skupljala pod svojo zastavo raz-
norodne socialne ljudi in izpovedovala načela zlo-
glasnega zapadnega liberalizma, je vodila Slovenska
ljudska stranka praktično socialno politiko, bojevala
silen boj proti nemškemu kapitalizmu, ki je ogrožal
obstoje slovenskega kmeta, malega trgovca, delavca,
in pridobila nezmernih zaslug za gospodarski in kul-
turni napredek Slovencev. Naravno je in prav nič
čudno, da je množica slovenskega ljudstva v le-tej
stranki in da zaupa svojim zastopnikom v zavesti, da
delajo za ljudski blagor.

Razveljavljanje sekvestrov. Trgovinski mini-
ster je sklenil razveljaviti sekvestre nad lastnino drž-
avljanov neprijateljskih držav bivše Avstro-Ogrske
na vsem ozemlju, ki pripada Jugoslaviji.

Pri Sv. Marjeti pri Moškanjcih je grozen po-
žar upeljal v srdo štiri gospodarska poslopja z
dvema hišama. Zgorelo je tudi zrnje, nekaj obleke,
gospodarsko orodje, mlatilnica in dvema posestniko-
ma vse svinje. Škoda je ogromna. Vsa hvala pristo-
volni požarni brigadi moškanjski, ki je še pozno v
noč neumorno delovala na licu mesta. Nadalje gg. o-

rožnikom in slavnemu učiteljstvu, ki so ves čas pri-
dno pomagali pri brizgalni. Kljub pomanjkanju vode
se je vendar posrečilo ustaviti ogenj, ki je pretel ce-
li vasi.

Od meje. Slavno uredništvo! Dovolite mi tukaj
skromno vprašanje: Ali nočete cerkvenih novic pri-
našati, ali jih ne dobite? Ljudje bi včasih tudi take
reči zvedeli, pa jih ne najdejo v Vaših listih, kot jih
razglašujejo katoliški listi drugih škofij ter se jezijo
na „Gospodarja“. V neki sosedni župniji se bo letoš
delil zakrament sv. birme. Iz sosednih župnij bi ra-
di nekateri poslali svoje birmance tje, a ne morejo
prav zvedeti, kdaj bo birma. Drugod se take sveča-
nosti razglašujejo po listih vsaj mesec dni ali pa se
mnogo prej. Toliko prostora bi vendar tudi „Gospo-
dar“ imel. Prosimo torej slavno uredništvo, da bi se
hotelo v tej smeri nekoliko poboljšati.

Izzrebani porotniki celjskega porotnega sodi-
šča. Za drugo porotno zasedanje celjskega okrožnega
sodišča, ki se prične dne 7. junija, so bili izzrebani
sledede glavni in nadomestni porotniki: Franjo Piki,
gostilničar, Goročje; Ivan Mastnak, krojač, Celje;
Blaž Sodin, posestnik, Bukovčak; Franjo Kodre, po-
sestnik, Vransko; Franc Povalej, posestnik, Sv. Pri-
mož; Franc Rotovnik, posestnik, Slovenjgradec; Li-
pave Rajmund, posestnik, Lemberg; Franjo Kociper,
občinski tajnik, Vojnik; Franjo Melanšek, posestnik,
Velenje; Franjo Grilec, posestnik, Gaberje; Franjo
Sletančič, posestnik, Podlog; Vinko Musi, posestnik,
Čepče; Josip Sveti, posestnik, Klanc; Tomaž Kreu-
ziger, posestnik, Rogatec; Josip Sporn, gostilničar,
Rogatec; Ivan Nachberger, posestnik, Ložnica; An-
ton Slomšek, posestnik, Goričica; Martin Guček, tr-
govec, Skrnica; Jožef Dobovičnik, posestnik, Klanc;
Ignacij Poločnik, posestnik, Verpete; Vinko Kveder,
posestnik, Zalec; Martin Kovač, posestnik, Zalec;
Franjo Gaber, posestnik, Lokovec; Karel Kumer,
posestnik, Kapla; Adolf Zottl, trgovec, Vojnik; Ivan
Kačičnik, posestnik, Novavas; Anton Fidler, posest-
nik, Lemberg; Matija Pohar, posestnik, Brezova;
Alojzij Gobec, posestnik, Novacerkev; Rudolf Ster-
mečki, trgovec, Celje; Jožef Bart, posestnik, Sent
Janž; Jožef Pompe, posestnik, Lahovgraben; Jurij
Gorišek, posestnik, Sv. Pongrac; Ivan Kraner, trgo-
vec, Trbovlje. Nadomestni porotniki: Anton Zupan-
čič, kancelist, Celje; Franjo Oset, posestnik, Levece;
Anton Majcen, posestnik, Smarje; Franjo Kibel, po-
sestnik, Sv. Jurij ob južni žel.; Matija Benčan, knji-
govodja, Lava; Alojzij Sribar, posestnik, Sv. Peter
v Savinjski dolini; Martin Razboršek, posestnik, Ar-
javas; Matija Kranjc, mesar, Zalec in Franjo Soler,
posestnik, Bezovje.

Preklje. Podpisana Jožef Celcer, posestnik in
gostilničar pri Mariji Snežni, in Franc Peklar, go-
stilničarski sin na Ploderšnici, izjavljata, da nista
več uda Samostojne.

Dopisi.

Jarenina. Umrli je tukaj, kakor se je že poro-
čalo, obče znan in vsled svoje pravcoljivosti čis-
slan trgovec, gostilničar in posestnik g. Martin Cvi-
lak. Lep pogreb je imel in lepe besede so se mu go-
vorile v zadnje slovo. Vredno pa je, da se še malo
dalje pomudimo ob njegovem grobu in si ogledamo
življenje blagopokojnika še od ene strani: Umrli je
bil namreč tudi mož treznosti in zmernosti. Celo nje-
govo dolgo življenje ga ni nikdo videl pijanega, dasi
je bilo obilo prilike in skušnjav. To se glasi kot mo-
litev ob njegovem grobu. Ta nesrečni alkohol, ta ra-
hlo nastavljen past k nezmernosti, ta rušilec miru
doma in v družbi, ta sejalce socialne bede, ta uni-
čevalec moralne odporne sile, ta mladinožerec, ta hi-
navsko se smehljajoča smrt! Zato slava možem, ki
nam zapuščajo jasne zglede!

Sv. Lovrenc na Pohorju. Naši nemškutarji pro-
sluli Jakob in Jožef Novak, Werber, Striznik in Zvi-
kert še hujskajo naprej in zabavljajo čez našo drž-
avo in upravo. V času vojske, ko so drugi krvaveli
so ti petelci sedeli doma na varnem ter si polnili
svoje žepce, mirne in poštene Slovence pa ovajali. O-
blast bi dobro storila, ako bi nekoliko bolj nadzoro-
vala rovanje teh ljudi, jim odvzela koncesije in o-
brtne liste in možakarji bi postali prav gotovo neko-
liko bolj mirni. Ako ti nemškutarji ne bodo nehali
rovariti, naj jim oblast preskrbi potno dovoljenje v
deželo gladi.

Tabor Orlov v Prekmurju.

Bratonce, dne 24. maja 1920.

V Prekmurju se kaj takega, kar nam je prine-
sel Risalski (binkoštni) pondeljek, nismo dočakali.
Prekmursko okrožje Orlov je priredilo v Bratonceh
(velika vas nižje Murske Sobotice) okrožno prireditev,
katere so se poleg vseh prekmurskih odsekov udele-
žili tudi: Ljutomersko okrožje z vsemi odseki, ter od-
seki Maribor in Ljubljana. Vas Bratonce, Dokležovje
in še nekatere druge prekmurske vasi, so si namde
za prihod Orlov praznično obleko. Vsega skupaj smo
našteli nad 20 slavolokov. Prekmursko ljudstvo je v
celih trumah romalo v Bratonce.

Odseki iz Ljutomera, Sv. Križa, Maribora in
Ljubljane so z godbo na čelu korakali zjutraj od Sv.
Križa čez Muro v Bratonce. Po vsej poti jih je ljud-
stvo veselo pozdravljalo. Sprejem v Bratonceh je bil
zelo prisrčen. Pestra ljudska množica je viharno po-
zdravljala došle Orle. Vas je bila vsa napolnjena
naših ljudi.

Vseučiliški profesor in neumorni branitelj Prek-
murja dr. Matija Slavič je imel pred vasko kapelico,
kjer se je vršilo proščenje, slavnostni cerkveni go-
vor. Sv. maša je daroval melitski kaplan in navdu-
šen narodnjak g. Lejko. Orlovski pevski zbor iz Bel-
tinec je pel pod vodstvom g. nadučitelja Sprager.

Po cerkveni slovesnosti se je vršil v vasi pod
milim nebom velik ljudski tabor. Okoli 5000—6000
prekmurskega ljudstva je taborilo na livadah krog
vaske kapelice, pred katero je bil postavljen govor-
niški oder. Na slavnost je došel tudi s svojim sprem-
stvom novoimenovani civilni komisar za Prekmurje
dr. Gašpar Lipovšek.

Taboru je predsedoval Orel br. Godina. Govo-
rili so: župnik Klekl, civilni komisar dr. Lipovšek,
ki se je predstavil ljudstvu, dr. Slavič, predsednik
Orlovске zveze br. Pirc, urednik Zebot, gerent Se-
ver in predsednik prekmurskega orlovskega okrožja
br. Horvat. Med velikim navdušenjem se je sprejela
resolucija, v kateri celokupno prekmursko ljudstvo z
vso odločnostjo ugovarja proti nameravani odcepitvi
Radgone in njene severno-vzhodne slovenske okolice.
Vlado smo o tem sklepu obvestili brzojavno. Pri gla-
sovanju se je dvignilo nad 5000 rok za našo Radgo-
no. Tisočglava množica je na to ob spremljevanju
godbe zapela „Lepo našo domovino.“

Popoldne po večernicah se je na prostornem
vrtu kmeta Horvata vršila okrožna telovadba. Prire-
ditve so se udeležili med drugimi: civilni komisar
dr. Lipovšek z uradniki, okrajni sodnik dr. Irgolič,
profesor Bajnik iz Ljubljane, mnogo učiteljsva in
drugih odličnjakov iz Prekmurja, Ljutomera in dru-
god.

Prvi so nastopili v prostih vajah prekmurski
Orli. To so vam čili in krepki dečki, zagrelih obra-
zov, odkritosrčnih oči, močnih mišic, olikani in sploh
taki, da jih je veselje videti. Prvokrat so javno na-
stopili, a so pokazali, da ima orlovska organizacija
v njih izboren material. Zeli so za svoj nastop bur-
no ploskanje. Za njimi so nastopili Orli Ljutomerske-
ga okrožja v prostih vajah, na orodju ter v skupi-
nah. To je bilo za našo prekmursko ljudstvo nekaj,
kar še niso nikdar videli. Prekmurec je dobrega sr-
ca in videli smo, da so se starši jokali veselja, ko
so videli, kaj njih „dečki vse znajo“. Brat Pirc se je
na telovadišču javno zahvalil prekmurskim Orlom za
njih trud in njim častital k napredku. Nadrevizor
Pušenjak, ki je znan kot eden prvih organizatorjev
Prekmurcev, je orisal ljudstvu načrt za bodoče delo
in cilje.

Povdarjati moramo, da je orlovska godba iz
Svetinj, pod vodstvom kape. nika Rakuša svirala v s-
trajno in izborno. Ta godba pride vsirat tudi na
orlovsko slavnost v Maribor. Tudi prebivalstvo Prek-
murja se bo v velikem številu udeležilo orlovskega
tabora.

Prekmurski Orel, žel si na Risalski pondeljek
prve lavorike! Sedaj pa krepko naprej!

Orlovski vestnik.

Orlovski tabor v Braslovčah. Krasno jutro bim-
košnega pondeljka je pozdravilo vrle Orle in Orlice
celjskega okrožja, ki so hoteli na Orlovski tabor v
Braslovčah. Prišli so Orli in Orlice iz Ljubljane, iz
Celja in Vranskega, Orli iz Konjic, Teharja, St. Ju-
rija ob južni žel., Vojnika, Maribora, St. Pavla pri
Preboldu, Rajhenburga, Petrovč, Zaleca, Cadrana,
skupaj nad 150. Brate in sestre, ki so se pripeljali s
celjskim vlakom, je na kolodvoru v Polzeli, obdan od
braslovških Orlov, pozdravil predsednik braslovške-
ga Orla, sredi trga pa jih je pozdravil predsednik
krajnega odbora Kmetске zveze, Marolt. Predsed-
nik celjskega okrožja, br. Pišek, mu je odzdravil na
kratko in krepko in končal z besedami: „Braslovški
Orel, naprej k solncu, k zmagi!“ Cerkevni govornik
br. M. Krajnc je govoril o apostolski nalogi Orlov.
Orlovski nastop popoldne je žel burno priznanje in
zlasti telovadba na oro dju. Po telovadbi se je raz-
vila prosta zabava. Prvič se je na binkoštni pondel-
jek orlovska misel v Savinjski dolini javno pokaza-
la. Uspeh je sijajen. To je bil zmagovalni pohod or-
lovske misli v Savinjsko dolino. Odslej se mora or-
lovska misel še bolj dvigniti! Vse savinjsko ljudstvo
mora prešiniti misel, da je Orel prva junaška četa v
boju za naša krščanska načela. Zato se mora vse kr-
ščansko misleče ljudstvo zavzeti za Orla in Orlico,
v katerih je organizirano najdražje, kar imamo: naša
zlata, krščansko misleča mladina!

Prireditve.

Crešnjevce pri Slov. Bistrici. Na-
še Bralno društvo priredi dne 30. t. m. popoldne po
večernicah igro „Repoštev, duh v Krkonoških gorah“,
burka v petih dejanjih. Po igri kratka zabava: šal-
jiva pošta in tamburaška godba. Sodelujeta domači
pevski in tamburaški zbor.

Cirkovce. Bralno društvo priredi v nede-
ljo, 30. maja, gledališko igro „Junaške Blejke“ in
šaloigro „Vse naše“ z raznimi deklamacijami in pet-
jem. Dobrodošli!

Remšničani priredimo na Telovo dne 3.
junija dve krasni igri: „Gospa Kordula“ in „Enour
doktor.“ Na sporedu so tudi razne deklamacije. V
nedeljo, dne 6. junija, se gledališka predstava pono-
vi. Pridite!